

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gravamina sacri Romani Imperii principum ac procerum

[S.l., Mainz], 1523

Qvem in modvm honesti viri et mvlieres ex falso rumore saepenumero
grauentur

[urn:nbn:de:bsz:31-114121](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-114121)

nim tametsi reformationes huiuscemodi, ut plurimū, sta-
tuant coram officialibus, eorūq; ecclesiasticis consistorijs,
manifesta ac notoria tātum, minimeq; occulta delicta, de-
bere agitari atq; ventilari, considerariq; imprimis salus ani-
marum, & honor iesu Christo debitus, potius quā pecuni-
arum lucrum. Attamen eius rei oppositum, atque ex pro-
fesso contrarium, negotium ipsum, innumerāq; aliā con-
iecturā ac circūstantiē plusliquido manifestum reddunt:
id quod partim ex supra enumeratis, partim ex recensē-
dis sequentibus articulis, utcūq; succinctis, cuiq; aestimare
facile est.

Q VEM ADMODVM PLVS PECVNIAE,
quā poenitentiae peccatoribus imponant.

Patrum canonibus sancitum est, spiritualibus ac ma-
nifestis peccatis, spiritualem poenitentiam seu satisfac-
tionem imponendam esse, ut sic non pecuniae lucrū, sed
potius animarū salus quaeri intelligatur, Id quod supra eti-
am memoratū est, At ecclesiastici iudices & officiales per-
peram animaduersis canonibus, dictā spiritualem poenitē-
tiam in tantū exasperant, aggravant & augent, ut laici, pri-
usq; eam satisfactionē acceptare uelint, pecunia magis sibi
ab ipsis immunitatē comparent: qua re laici multū pra-
muntur ecclesiastici contra, multū ditantur, utputa, qui in
suum priuatum cōmodū & partis agūt munus, & iudicis,
quod tamen omnibus iuribus dissonum est,

Q VEM IN MODVM HONESTI VIRI ET MV-
lieres ex falso rumore saepenumero grauentur.

Accidit etiam nōnunq; quod uiri & mulieres coram
officiali, seu ecclesiastico tribunali, ut delictorum ac
scelerum fontes, sinistro rumore deferuntur, ac non
prius per sententiam innocētes declarantur, q̄ ubi se iure-
iurando purgauerint: qua purgatione facta, in pristinum
aestimationis statum restituantur. Et quāuis tam sinistre de-

C ij nunctia

nūctiatis incommoda, damna, impēnsæ, eam ob rem per-
pessæ, merito refundi deberent nihilominus tamen inno-
centes ipsi in dictæ restitutionis fidem officiali, ecclesiasti-
cove iudici, duos aureos, cum aurei quarta parte, pro abso-
lutorijs literis. nequaquā necessarijs, numerare coguntur. Et
hoc est, cur officiales, ecclesiasticiq; iudices, tam iniquas &
illicitas, rumoris falsi, atque delationis causas, ita adfectē-
tur, ad se euocent, solisq; sibi uendicent. Id tamē ipsum nō
sine magna singulari, ac graui iactura mortalium cōmits-
tunt. Nam sæpius euenit, quod altercātes mulieres, ira, in-
uidia, seu alio quopiam adfectu cōmotæ, inuicem se males-
dictis impetant, conuicijs proscindant, in tantūq; demen-
tentur, quod altera alteram uel adulteriū, uel magicæ artis
ream insimulet. Quod ubi coram officiali deducitur, tum
illa, quæ per iracundiā alteram probris ac contumelijs ad-
fecerat, iurisiurandi sacramento sese excusare, ac purgare
cogitur scilicet, quicquid iniuriarū in alteram profuderit.
Id omne non ex certo animi proposito, sed ira, inuidiaq;
profectū esse: pariq; modo altera, quæ adulteriū, necromā-
ciæue insimulata est, suam innocētiam: quodq; p̄dictorū
nequaquam sibi cōscia sit facinorū, iuramēto detegere ius-
betur. Interim uero quilibet apud se facile conijcere potest
in talibus causis, mulieribus, siue memoratorū scelerū uas-
tæ sint, siue iisdem criminibus obnoxia, iurādum tamen
esse, dūmodo famā, honorē, ac uitalem spiritū retinere ue-
lint. Qua ex re non solū illicitum pecuniarū lucrum quari-
tur, sed & deliberatæ peierationes, extorquētur, secularesq;
iurisdictiones, & iudices in eorum mulctandi officio impe-
diuntur. Et sic contra rationē, impunita remanere delicta
necessarium est.

Q VOMODO ECCLESIASTICI IUDICES IL-
licitū ex iactatis matrimoniorū causis petant interesse.

D Einceps, quum inter uirum atque foeminam, de pan-
gēdis matrimonialibus sacris illis fœderibus, nego-
cium